

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

van

WOENSDAG 27 JANUARI 2016

Namiddag

Vraag van mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "het verblijf in het buitenland voor leefloongerechtigden" (nr. 8825)

Valerie Van Peel (N-VA):

Mijnheer de minister, op 12 januari 2016 is de rondzendbrief verschenen met betrekking tot het verblijf in het buitenland voor personen met een leefloon, dit naar aanleiding van de wetswijziging die werd doorgevoerd in de programmawet van 26 december 2015.

Dat globaal een initiatief werd genomen om in dezen het beleid te verstrengen, is volgens ons een prima zaak. De kwestie is nu om dit ook in de praktijk om te zetten. De rondzendbrief wijst verder op het sociaal onderzoek als instrument voor een OCMW om de nodige informatie te verzamelen omtrent het aantal weken dat de leefloongerechtigde in het buitenland leeft. Wanneer een leefloongerechtigde het OCMW niet op de hoogte brengt, worden de weken toch mee in rekening gebracht en kan het OCMW ook in een sanctie voorzien, namelijk het schorsen van de uitbetaling van het leefloon. Verder wordt ook voorzien in de mogelijkheid om uitzonderingen te maken indien het OCMW oordeelt dat dit door omstandigheden gerechtvaardigd wordt. Dat is volgens ons terecht, want er zijn altijd wel dergelijke omstandigheden te bedenken.

Op welke manier zal er worden voor gezorgd dat deze nieuwe maatregel ook effectief door alle OCMW's zal toegepast worden? Wordt de toepassing ervan op één of andere manier gecontroleerd? Moet een OCMW de beslissing voor het invoeren van een uitzondering ook verantwoorden tegenover de administratie of de POD?

Is het de verantwoordelijkheid van elk OCMW apart hoe het sociaal onderzoek in dezen wordt ingevuld? Of denkt u dit meer te stroomlijnen om tot een meer uniforme benadering te komen? Wat bijvoorbeeld met het uitvoeren van huisbezoeken in dit kader of het aantal keren dat een cliënt op het OCMW wordt verwacht?

Het is belangrijk dat leefloongerechtigden aangemoedigd worden om zich opnieuw op de arbeidsmarkt te begeven. Dat is inderdaad enkel mogelijk wanneer personen ook beschikbaar zijn. Komt er een effectief registratiesysteem om vlot zicht te kunnen houden op de beschikbaarheid van de persoon?

Minister Willy Borsus:

Ten eerste, de bepaling dat elke gerechtigde op leefloon het bevoegde OCMW op de hoogte moet brengen van ieder verblijf van één week of meer in het buitenland, en dit vóór zijn vertrek, is inderdaad door de programmawet van 15 december 2015 ingevoegd in de wet van 26 mei 2002 inzake het recht op maatschappelijke integratie.

Deze bepaling is op 9 januari 2016 in werking getreden, waardoor de OCMW's ertoe gehouden zijn deze wet na te leven.

Eén van de voorwaarden opdat iemand rechten kan openen op het recht op maatschappelijke integratie bestaat erin dat de betrokkene werkbereid moet zijn. Indien iemand vaak in het buitenland verblijft, kunnen er vragen gesteld worden over de werkbereidheid van de betrokkene.

Gelet op het feit dat werken nog steeds de beste garantie biedt op een deelname aan het maatschappelijke leven zou een verblijf in het buitenland een dergelijke integratie bemoeilijken.

De leefloongerechtigde bewustmaken van het feit dat het OCMW moet worden verwittigd bij een verblijf van één week of meer in het buitenland, komt niet alleen ten goede van zijn integratietraject maar zo wordt de betrokkene zich eveneens bewust van zijn verplichtingen jegens het OCMW.

Bovendien ziet het OCMW zich daardoor gesteund in het voeren van een gedegen sociaal onderzoek. De dienst Inspectie van de POD Maatschappelijke Integratie zal toezien op de implementatie van deze maatregel en op de beslissingen van het OCMW, ook wanneer een uitzondering wordt toegekend.

Kortom, wij zullen controleren en ik zal de statistieken ter zake opvolgen.

Wat uw tweede vraag betreft, vormt het sociaal onderzoek een centraal gegeven in het kader van een kwaliteitsvolle hulpverlening door het OCMW. Op basis van het sociaal onderzoek kan het OCMW nagaan wat de behoeften zijn van de betrokkenen en autonoom beoordelen wat de meest passende middelen zijn om in deze behoeften te voorzien. Om een duidelijk kader te bieden inzake de elementen die een sociaal onderzoek dient te omvatten, werden er reeds twee KB's en één omzendbrief genomen. Die informatie heb ik hier bij me.

Zo zal het OCMW een huisbezoek uitvoeren telkens wanneer het dit nodig acht. Bovendien is het OCMW ertoe gehouden de leefloongerechtigde in kennis te stellen van het feit dat elk verblijf in het buitenland dat een periode van één week of langer overschrijdt aan het OCMW dient te worden gesignaleerd en dit voor het vertrek. Ook dit maakt deel uit van het sociaal onderzoek.

Wat uw derde vraag betreft, krijgt het OCMW via het sociaal onderzoek een totaalbeeld van de situatie van de hulpaanvrager. Alle elementen die betrekking hebben op deze persoon en diens verhouding met het OCMW, waaronder het vertrek naar het buitenland, worden in het sociaal dossier bewaard.

Valerie Van Peel (N-VA):

Mijnheer de minister, ik denk dat deze wetswijziging zeker onze steun verdient, maar het blijft iets dat in de praktijk niet evident zal zijn voor de OCMW's.

In de praktijk zit ik er zelf vaak mee gewrongen. In welke mate moeten we de autonomie van de OCMW's respecteren? Dat is zeer belangrijk evenals het maatwerk met betrekking tot de cliënten. We merken evenwel dat de cultuur binnen de OCMW's sterk kan verschillen op basis van de controle van dergelijke zaken. Er zijn OCMW's die hun cliënten vragen om maandelijks langs te komen, ook al zitten ze op dat moment niet in een arbeidstraject. Toch moeten ze komen aantonen dat ze gesolliciteerd hebben, niet via mail, maar door zelf ter plaatse te

komen. Er zijn ook OCMW's die daar veel losser mee omgaan en het sociaal onderzoek doen aan het begin van het dossier. Soms wachten ze dan zelfs een jaar lang om nog eens langs te gaan. Bij deze laatste aanpak is het moeilijk om te controleren of iemand al dan niet eerlijk is in verband met de aangifte van zijn verblijf in het buitenland.

Ik zeg niet dat ik daarop een pasklaar antwoord heb, maar de verdere monitoring daarvan verontrust mij wel. Dit is immers wel een maatregel die nodig is en een juist signaal.

Wordt vervolgd, neem ik aan.

Het incident is gesloten.